

2026/0000BUD

27.5.2026

NÁVRH STANOVISKA

Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova

pro Rozpočtový výbor

k souhrnnému rozpočtu Evropské unie na rozpočtový rok 2027 – všechny oddíly

(2026/0000(BUD))

Zpravodaj: Wouter Beke

PA_NonLegBud

STANOVISKO

Výbor pro zemědělství a rozvoj venkova vyzývá Rozpočtový výbor jako příslušný výbor, aby do návrhu usnesení, který přijme, začlenil následující:

Obecné rozpočtové aspekty

1. bere na vědomí návrh rozpočtu Komise na rok 2027 a zdůrazňuje, že se jedná o poslední rok víceletého finančního rámce (VFR) na období 2021–2027, a proto návrh hraje klíčovou úlohu při zajišťování kontinuity, stability a důvěryhodnosti politik Unie, zejména společné zemědělské politiky (SZP);
2. připomíná, že zemědělství je pro Unii strategickým odvětvím, které má zásadní význam pro potravinové zabezpečení, produkci potravin, životaschopnost venkova a strategickou autonomii Evropy, zejména v kontextu vyznačujícím se geopolitickou nestabilitou, tlaky souvisejícími s klimatem, rostoucí celosvětovou konkurencí a volatilitou trhu;
3. zdůrazňuje, že rozpočet na rok 2027 musí zajistit kontinuitu a předvídatelnost pro zemědělce a venkovské komunity před přijetím příštího VFR a zabránit narušení plateb v rámci SZP, programů rozvoje venkova a investičních závazků;
4. opakuje, že je proti snižování prostředků na SZP nebo pokusům o její oslabení jako samostatné a společné politiky Unie; zdůrazňuje, že výdaje na zemědělství by neměly sloužit jako vyrovnávací zdroj pro financování jiných priorit Unie;
5. zdůrazňuje, že inflace, rostoucí vstupní náklady, administrativní zátěž a rostoucí regulační požadavky nadále snižují skutečnou hodnotu podpory SZP a negativně ovlivňují konkurenceschopnost a ziskovost evropských zemědělských podniků;
6. trvá na tom, že rozpočet na rok 2027 musí poskytovat odpovídající zdroje na provádění programu zjednodušení SZP s cílem snížit administrativní zátěž zemědělců a vnitrostátních orgánů a zajistit, aby se toto zjednodušení promítlo do hmatatelných přínosů na úrovni zemědělských podniků;

Spravedlivé odměňování, stabilita trhu a připravenost na krize

7. zdůrazňuje, že zajištění férové odměny a životaschopných příjmů pro zemědělce musí zůstat jádrem zemědělské politiky a rozpočtových priorit Unie;
8. vyzývá k vynaložení dostatečných prostředků na posílení stability a odolnosti trhu tváří v tvář geopolitickému napětí, narušení obchodu, klimatickým událostem a sanitárním krizím, které mají dopad na odvětví zemědělství;
9. zdůrazňuje, že vzhledem ke kumulativním tlakům, kterým zemědělci čelí, musí rozpočet na rok 2027 zajistit, aby zemědělská rezerva byla robustní a přiměřeně financovaná, aby tak mohla rychle a účinně reagovat na narušení trhu, extrémní povětrnostní jevy a krize v oblasti zdraví zvířat nebo rostlin;

10. vyzývá k větší podpoře nástrojů řízení rizik a prevence, včetně systémů pojištění, systémů včasného varování a veterinárních a fytosanitárních opatření;
11. zdůrazňuje, že rostoucí ceny hnojiv, narušení dodávek a snížená cenová dostupnost klíčových zemědělských vstupů vytvářejí značný tlak na zemědělce v celé Unii; vyzývá proto k přijetí odpovídajících podpůrných opatření, která zajistí přístup zemědělců k hnojivům a sníží zranitelnost Unie vůči otřesům v oblasti vnějších dodávek a zároveň zabezpečí zemědělskou produktivitu a dodávky potravin;

Obchod, podpora a konkurenceschopnost

12. zdůrazňuje, že v souvislosti s obchodními výzvami, včetně překážek na trhu, cel a nestability, má odpovídající financování propagačních programů zásadní význam pro podporu vývozu zemědělsko-potravinářských produktů z EU, zpřístupňování nových trhů a posílení potravinového zabezpečení a strategické autonomie Evropy;
13. zdůrazňuje, že evropské zemědělství musí zůstat konkurenceschopné a schopné zajistit strategickou produkci potravin a zároveň zachovat vysoké standardy kvality, udržitelnosti a bezpečnosti;
14. trvá na tom, že v rozpočtu na rok 2027 musí být zohledněna zásada reciprocity prostřednictvím odpovídajícího financování sanitárních, fytosanitárních a celních kontrol na vnějších hranicích Unie s cílem zajistit, aby dovážené zemědělsko-potravinářské produkty splňovaly požadované výrobní normy, a to při současném zabezpečení rovných podmínek pro evropské zemědělce; požaduje vynaložení dostatečných prostředků na podporu odvětví, která jsou nejvíce vystavena kumulativním účinkům obchodních dohod;

Rozvoj venkova a generační obměna

15. opětovně potvrzuje význam financování rozvoje venkova pro zachování dynamických venkovských oblastí, podporu zaměstnanosti, sociální soudržnosti, územní rovnováhy a řešení vyliďňování a demografického poklesu;
16. zdůrazňuje, že vzhledem k tomu, že provádění strategických plánů SZP pokračuje během stávajícího programového období, musí rozpočet na rok 2027 odrážet skutečné potřeby v prostředcích na platby v rámci Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV), aby se zabránilo zpožděním v platbách a zajistila se právní jistota pro příjemce;
17. trvá na tom, že generační obměna je jednou z nejnaléhavějších strukturálních výzev, kterým evropské zemědělství čelí, neboť méně než 12 % vedoucích pracovníků zemědělských podniků v EU je mladších 40 let, a že rozpočet na rok 2027 musí odrážet politické ambice tento trend zvrátit; zdůrazňuje proto potřebu cílených podpůrných opatření pro mladé a nové zemědělce, včetně lepšího přístupu k půdě, financování, odborné přípravě a inovacím;

Inovace, udržitelnost a odolnost

18. zdůrazňuje, že výzvy, jimž zemědělci čelí, vyžadují trvalé investice do inovací,

digitalizace a udržitelnosti;

19. vyzývá k větší podpoře výzkumu, inovací a digitalizace v zemědělství, včetně tzv. precizního zemědělství, umělé inteligence, biotechnologií, nových genomických technik, zavlažovacích systémů a praktických řešení na úrovni zemědělských podniků, která zvyšují produktivitu a odolnost; zdůrazňuje, že zemědělci v EU musí mít k těmto nástrojům včasný a cenově dostupný přístup;
20. zdůrazňuje, že finanční prostředky programu Horizont Evropa určené na zemědělství, potravinové systémy a inovace na venkově musí být zachovány a zůstat přístupné zemědělcům, výzkumným institucím a zúčastněným stranám na venkově v celé Unii;
21. zdůrazňuje, že je důležité zajistit, aby inovace a nové technologie zůstaly přístupné zemědělcům všech velikostí a ve všech regionech, a to i prostřednictvím lepšího propojení venkovských oblastí a poradenských služeb;
22. podporuje vyvážené a pragmatické přístupy k udržitelnosti, přizpůsobení se změně klimatu a ochraně životního prostředí, které neohrožují životaschopnost zemědělských podniků, produkci potravin a hospodářskou udržitelnost venkovských oblastí;
23. vyzývá k posílení investic do vodohospodářské odolnosti, modernizace zavlažování, zadržování vody, zdraví půdy a přizpůsobení se stále častějším suchům, povodním a extrémním povětrnostním jevům;
24. zdůrazňuje strategický význam snížení závislosti Unie na dovážených rostlinných bílkovinách a požaduje odpovídající prostředky na podporu provádění silné evropské strategie v oblasti bílkovin, včetně investic do výzkumu, šlechtění, zpracovatelských kapacit a hodnotových řetězců pro luštěniny a další zdroje bílkovin;

Výhled do budoucnosti

25. zdůrazňuje, že poslední rok stávajícího VFR by měl poskytnout pevný základ pro SZP po roce 2027 a zabránit mezerám ve financování, nejistotě nebo narušení během přechodu na příští programové období;
26. dochází k závěru, že rozpočet na rok 2027 musí zajistit pečlivou rovnováhu mezi kontinuitou, odolností, konkurenceschopností a připraveností na budoucí výzvy a zároveň zajistit, aby SZP zůstala dostatečně financována a měla kapacitu podporovat evropské zemědělce a venkovské komunity.

PŘÍLOHA: ZVEŘEJŇOVÁNÍ PODNĚTŮ

Zpravodaj prohlašuje na svou výhradní odpovědnost, že do svého stanoviska nezahrnul podněty od zástupců zájmových skupin spadajících do oblasti působnosti interinstitucionální dohody o povinném rejstříku transparentnosti¹ nebo představitelů orgánů třetích zemí, včetně jejich diplomatických misí a velvyslanectví, kteří musí být uvedeni v této příloze v souladu s článkem 8 přílohy I jednacího řádu.

¹ Interinstitucionální dohoda ze dne 20. května 2021 mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o povinném rejstříku transparentnosti (Úř. věst. L 207, 11.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).